

Маслій В.В., к.е.н., доцент

Тернопільський національний економічний університет, м. Тернопіль

Кафедра економічного аналізу і статистики, доцент

Питель С.В., к.е.н., доцент

Тернопільський національний економічний університет, м. Тернопіль

Кафедра обліку у виробничій сфері, доцент

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ОРГАНІЗАЦІЇ МОНІТОРИНГУ ПРОЦЕСУ ІНОЗЕМНОГО ІНВЕСТУВАННЯ

Однією з головних умов організації ефективного управління економічним розвитком країни на макро-, мезо- та мікрорівнях є наявність повної, достовірної та своєчасної інформації про процеси іноземного інвестування, які здійснюються в різних галузях і сферах економіки та адміністративно-територіально одиницях. Як свідчить практика управління, найбільш об'єктивним джерелом повних, достовірних і систематичних даних є моніторинг – спеціально організоване спостереження за станом певного середовища.

Нагальна необхідність об'єктивної оцінки процесів іноземного інвестування потребує реалізації цілого комплексу обов'язкових заходів, а саме:

- збір інформації про процеси іноземного інвестування на різних рівнях за спеціальним переліком показників;
- створення бази даних;
- аналіз та обробка інформації;
- порівняння фактичних параметрів з прогнозно-цільовими;
- розробка відповідних управлінських рішень.

Слід зазначити, що вибір параметрів для спостереження проводиться залежно від необхідності:

- вивчення еволюції процесу іноземного інвестування;
- вивчення характеру та інтенсивності процесів іноземного інвестування;

- виявлення змін у структурі прямих іноземних інвестицій;
- оцінки темпів зростання / спадання іноземних інвестицій;
- встановлення кількісних величин зміни основних показників економічного розвитку під впливом прямих іноземних інвестицій.

Спостереження за станом процесу іноземного інвестування, залежно від терміну та періодичності їх проведення, можна поділити на чотири групи: базові (вихідні), що фіксують стан об'єкта спостережень на початковій стадії моніторингу; періодичні (через рік і більше); оперативні (фіксують зміни протягом року); ретроспективні (історичний аналіз попередніх спостережень).

Структура моніторингу процесу іноземного інвестування повинна мати наступні рівні:

- локальний – на території окремих адміністративних одиниць;
- регіональний – у межах адміністративно-територіальних одиниць;
- національний – охоплює всю територію України;
- глобальний – пов'язаний з міжнародними дослідженнями.

Моніторинг процесів іноземного інвестування повинен здійснюватися на основі регулярного відстежування тенденцій та індикаторів, які б відповідали критеріям адекватності, доступності в зборі інформації, співставності з міжнародними нормами та стандартами. При здійсненні моніторингу необхідний системний підхід як до об'єкта дослідження, так і до предмета вивчення. Під системним підходом ми розуміємо напрямок методології наукового пізнання, в основі якого покладено підхід до об'єктів як до систем; він орієнтує дослідження на розкриття цілісності об'єкта, на виявлення різноманітних типів зв'язків у ньому та зведення їх в єдину теоретичну картину.

Із врахуванням вищесказаного можемо зробити висновок, що побудова моніторингової системи процесу іноземного інвестування та його проведення може стати центральною ланкою інформаційно-аналітичної підтримки управлінських рішень у сфері залучення та ефективного використання іноземного капіталу.